

DE KREKEL BIJ DE HAARD

Een andere kerstverhaal
van Charles Dickens

Bewerking

JACOB VAN DER BURG

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE KREKEL BIJ DE HAARD** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CHARLES DICKENS, bewerking JACOB VAN DER BURG** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2026 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Gebruik rekwisieten veilig, lees meer bij tab voorwaarden op onze site.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon: (03)3.66.44.00,

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Juffrouw Dot Doolittle - herbergierster in Windsor; speelt mee en verbindt de scènes.

Caleb Plummer - haar buurman en poppenmaker.

Bertha - dochter van Caleb.

Edward Belton - verloofde van Bertha.

Drie koningen - Caspar, Balthasar en Melchior.

Thimoteus Tackleton - eigenaar van poppenfabriek.

Boodschapper van de Marine.

Krekel - verblijft grotendeels achter de haard, maar doet soms mee zonder woorden.

DECOR:

Dit is eenvoudig gehouden en gaat uit van een opvoering zonder decorwisseling. Op het toneel staat linksachter een decorstuk met een open haard en een stoel voor Dot. Rechts staat een tafel met drie krukjes.

NB:

Tussen haakjes staan toneel en decor aanwijzingen. De termen links en rechts worden gebruikt gezien, vanaf de toeschouwers.

(In de hoek linksachter op het toneel zit Dot bij de haard. Ze legt de krant waarin ze zat te lezen op haar schoot en richt zich tot het publiek.)

DOT: Goedenavond allemaal. Mijn naam is Dot Doolittle. Excuses dat ik jullie nog niet welkom had geheten hier in mijn herberg in Windsor, vlakbij Londen. Maar ik was verdiept in de krant. Daarin las ik dat vorige week de schrijver Charles Dickens is overleden. U weet wel van de Christmas Carol, over de gierige geldschieter Scrooge. En natuurlijk schrijver van vele boeken zoals Oliver Twist en David Copperfield. Maar wat de meeste mensen niet weten is dat hij nog vier kerstverhalen heeft geschreven. En één daarvan heeft hij wel een beetje aan mij te danken. Want ooit bezocht hij deze herberg en vertelde ik hem het verhaal over de poppenmaker Caleb en zijn dochter Bertha die hier in het dorp woonden. Een verhaal dat ik later terugvond in zijn kerstverhaal De Krekel bij de Haard. Hij had het wel veel mooier gemaakt. Vandaar dat ik het leuk vind jullie nu eens het echte verhaal te vertellen.

Calebs vrouw was overleden en hij woonde samen met zijn volwassen dochter Bertha. 's Avonds maakten ze poppen en overdag trok Caleb naar Londen om zijn poppen te verkopen, terwijl Bertha het huishouden deed.

Ik neem jullie nu even mee terug in de tijd.

Bertha heeft me een berichtje gestuurd dat ze even langs wil komen met verrassend nieuws. Ze kan er nu elk moment zijn. Dus ik zal maar vast theewater opzetten..

(Bertha komt op van rechts.)

BERTHA: Ha Dot, wat ben ik blij om je zien, *(gehaast)* ik moet je iets belangrijks vertellen.

DOT: Rustig aan kind. Het theewater staat op. Kom even zitten en vertel.

BERTHA: Ik ben ...ik ben.. Ik ben verliefd. Verliefd! En ik houd van hem. En hij van mij. En vandaag heeft hij mij ten huwelijk gevraagd. En we gaan heel veel kinderen krijgen. En we gaan altijd gelukkig zijn. Oh, ik ben zo blij. En hij heet Edward.

DOT: Nou, dat was een heel verhaal! Ik ben blij voor je. Maar vertel eens wat meer over hem.

BERTHA: Nou, hij is knap. Echt knap. En we gaan trouwen. Maar dat moet nog even wachten, want hij moet nog in dienst. Maar

waarschijnlijk als soldaat in Londen. Dus dan kan ik hem iedere dag zien.

DOT: Nou, lieve kind, wat een verrassing. Oh, ik hoor het theewater al zingen. We kunnen zo thee drinken.

(Het theewater maakt geluid, maar daar doorheen klinkt een soort gesjirp dat steeds duidelijker wordt.)

BERTHA: O Dot, ik hoor het theewater ook zingen, maar het lijkt net of ik er wat anders tussendoor hoor. Een soort gesjirp of zo. Het lijkt wel een krekel. En het lijkt wel een wedstrijd tussen de ketel en de krekel wie van de twee het mooiste kan zingen.

DOT: Lijkt wel een krekel? Het is een krekel. Mijn huisvriend voor de winter.

BERTHA: Huisvriend?

DOT: Ja. Hier in Engeland geloven we dat een sjirpende krekel geluk brengt.

BERTHA: Wat een mooi verhaal.

DOT: En ja, dat is nog niet alles. Want de meeste mensen geloven dat wanneer je een krekel 's winters een warm onderkomen biedt, hij over je waakt en zorgt dat je geluk hebt in je leven.

BERTHA: Geluk in je leven? Dat heb ik al. Ik heb een lieve vader, eigenlijk een vader en een moeder tegelijk. En nu ook nog een lieve vriend. Meer geluk heb ik niet nodig. Maar ik beloof u, als Edward en ik straks getrouwd zijn, zullen we zeker de haard brandende houden. Al was het alleen maar om af en toe dat lieve gesjirp te horen.

Maar Dot, ik moet er weer vandoor. Vader komt zo meteen thuis van zijn bezoek aan de stad en dan wil ik voor hem het eten klaar hebben.

Bedankt voor de thee en ik kan niet wachten om Edward aan je te komen voorstellen. OhIk ben zo gelukkig!

(Bertha rechts af.)

DOT: Wat een geluk. Maar erg lang duurde het niet. Want na een paar weken klonk Bertha heel anders, en niet alleen zij. Want het waren twee droevige mensen die ik langs zag komen, omdat Edward net te horen had gekregen dat hij voor zijn dienstplicht twee jaar op wereldreis moest met een marineschip.

(Bertha komt van rechts huilend met Edward op.)

BERTHA: Oh Edward, ik moet flink zijn maar ik kan het niet. Ik kan alleen maar huilen bij het idee dat je weg moet.

EDWARD: Dat geeft niet meisje. Laat je tranen maar vloeien.

BERTHA: Maar ik wil niet dat je me zo zult herinneren, een oude huilebalk.

EDWARD: Elke herinnering aan jou is het meest kostbare dat een man met zich mee kan dragen. Maar als jij het niet vol kunt houden, ontsla ik je van je trouwbelofte. Zo'n lief iemand als jij vindt vlug een nieuwe vriend.

BERTHA: Oh nee, zo bedoel ik het niet. Ik wil niet vrij zijn. Ik wil jou. En ik zal net zo lang wachten als nodig is en daarna zullen we voor altijd bij elkaar zijn.

EDWARD: Oh..... wat houd ik toch van je!

BERTHA: En ik van jou.

EDWARD: Nu moet ik gaan Bertha. Maar ik bid dat de twee jaren snel voorbij zullen gaan. Vaarwel en tot ziens!

(Edward gaat links af. Bertha wendt zich tot Dot.)

BERTHA: O Dot, ik ben zo bedroefd, wat moet ik nou toch?

DOT: Wees dapper meisje. Blijf samen met je vader die mooie poppen maken. En wanneer je de ogen schildert, laat ze dan schitteren als sterren. Net zoals jouw ogen zullen schitteren wanneer je Edward weer ziet.

BERTHA: Dat beloof ik je Dot. Ik zal hard werken, dan zal de moeilijke tijd sneller voorbijgaan.

(Bertha rechts af.)

(Dot neemt het woord en na de eerste regels komen Caleb en Bertha rechts op met onafgemaakte herderspoppen. Ze gaan aan tafel zitten.)

DOT: En zo waren Bertha en Caleb weer op elkaar aangewezen. En toen het eerste verdriet van Bertha over was en het tijdstip dat Edward terug verwacht werd steeds dichterbij kwam, gloorde opnieuw het geluk.

Ze zaten veel bij elkaar en werkten zoals altijd 's avonds aan de poppen.

CALEB: Zo, het schiet al lekker op met de poppen voor Kerst. Ik heb genoeg Jezussen, Maria 's en Jozeffen gemaakt. Nog even wat herders en dan kan ik aan de drie koningen beginnen.

BERTHA: Ach vader, wat zijn ze weer mooi. En ze lijken zo echt.

CALEB: Ja hè. Maar dat komt ook omdat jij altijd de ogen erin schildert en monden zo lief laat glimlachen.

BERTHA: Maar dat doe ik ook met plezier, vader. En als Edward en ik straks getrouwd zijn, blijven we bij u, want we hebben het altijd zo gezellig met elkaar. Sinds moeder er niet meer is, bent u voor mij een vader en een moeder tegelijk.

CALEB: Wat lief dat je dat zegt, kindje. Je had zo'n lieve moeder en als ik aan haar denk dan.....

(Hij wordt ruw onderbroken door de deurbel.)

De deur is open, kom maar verder.

(Een donker geklede boodschapper verschijnt van rechts.)

Wat kan ik voor u doen?

BOODSCHAPPER: U bent een zekere Caleb Plummer?

CALEB: Dat klopt.

BOODSCHAPPER: Mijn naam is Jeremie Zwart, boodschapper van Zijn Majesteit de Koning.

CALEB: Zo, wat brengt u hier?

BOODSCHAPPER: Heeft u een zekere dochter Bertha, die verloofd was met een zekere Edward Belton?

CALEB: Verloofd was? Verloofd is!!

BOODSCHAPPER: Helaas. Het spijt me. Maar het is mijn droevige plicht u mede te delen dat een zekere Edward Belton op zee vermist is geraakt. Moge de Heer zich over hem ontfermen.

BERTHA: Oh nee.....

CALEB: Bertha, Bertha, mijn lieve dochter. Het is vast een vergissing.

(Boodschapper reageert niet. Draait zich om en verdwijnt.)

BERTHA: Oh vader, oh vader.

(Werpt zich in zijn armen, wordt getroost, ogen dicht, maakt zich los en opent ogen, schrikt.)

CALEB: Toe maar kindje. Wat een verdriet. Daar mag je wel om huilen.

BERTHA: Oh vader, ik zie niets meer. Het verdriet heeft mij blind

gemaakt.

CALEB: Welnee meisje, dat zijn alleen je tranen. Sluit je ogen eens stevig en doe ze dan weer open.

BERTHA: Dat doe ik vader, maar het helpt niet.

CALEB: Ach kind, wat erg. Maar ik ga je helpen. Ik zal voortaan je ogen zijn en je altijd alleen maar alle mooie dingen van het leven laten zien.

(Verdwijnen over rechts.)

DOT: Ja, Caleb meende het goed. En hij deed vreselijk zijn best. Hij gaf al zijn spaargeld uit om de beste dokters te raadplegen over Bertha's plotselinge blindheid. Maar niemand kon haar genezen. En voor het maken en verkopen van poppen had hij heel veel minder tijd omdat hij ook thuis alles moest doen.

En zo brak de dag aan dat ze ook niet lang meer de huur voor hun huis zouden kunnen betalen en Caleb bijna dagelijks naar Londen trok om onderdak en werk te zoeken.

En het was op een van zijn zwerftochten dat hij in een oude armoedige buurt op een deur het bordje Poppenfabriek zag staan. Hij trok de stoute schoenen aan en kwam terecht bij een wat morsige onvriendelijke man, genaamd Tackleton, die de eigenaar bleek te zijn.

(Tackleton en Caleb komen samen binnen. Tackleton gaat zitten op een stoel bij de tafel en Caleb blijft staan.)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto